

Eesti Majandus

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri

7. köide Tallinnas, teisipäeval, 1. detsembril 1925. Nr. 49 (143)

Sisu:

Toimetuse kommentaar

Kütteainete tarvitused tööstuses ja raudteedel
1920—1924. a.

Sise- ja väljamaa kroonika

Isiklikud teated

Teated ettevõtete tegevusest

Raha- ja kaubaturu ülevaated

Ilmub kord nädalas

Väljaandja: Eesti Majanduspoliitiline Selts, Tallinnas

Eesti Mehaanilise Puutööstuse Aktsiaselts

A. M. LUTHER

Tallinnas

Dalmistab:

Mööblit

Vineer-kartonge

Vineer-kohvrid

Vineer-koolirantsaid

Vineer-aktimappe

Vineer-käsitrumlid

Vineer-toolipõhju

Vineer-platesid

Vineer-labidaid jm.

Müügikohad asuvad:

TALLINNAS: Vana Posti tänav nr. 9. Kõnetraat 616.

TARTUS: E. V. Jürgens'i juures, Vana tänav nr. 17.

VALGAS: P. Saretok'i juures, Kesk tänav nr. 15.

PETSERIS: E. Nassar'i juures, Kaubareas.

VILJANDIS: E. Eitelberg'i juures.

VÖRUS: J. Kiesler'i juures, Tartu tänav nr. 11.

RAKVERES: Roman Jürgens'i juures.

PÄRNUS: J. D. Ammende juures.

EESTI MAJANDUS

TÖÖSTUSE, KAUBANDUSE JA RAHANDUSE AJAKIRI

Tellimise hind: aastas Emk. 1000.— Väljamaale Emk. 2000.—
pooleaastas „ 500.— „ „ 1000.—

Toimetuse aadress: Pikik tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39 Talitus: Lai tän. 38, Graafiline Ühing „Kiri“. Telef. 18-66

7. köide. Tallinnas, teisipäeval, 1. detsembril 1925. Nr. 49 (143)

Sisu: Toimetuse kommentaar. Kütteainete tarvituse tõõstuses ja raudteedel 1920–1924. a. Sise- ja väljamaa kroonika. Isiklikud teated. Teated ettevõtete tegevusest. Raha- ja kaubaturu ülevaated.

Tallinnas, 1. detsembril 1925. a.

Kriis. Vabariigi valitsuse majanduspoliitika sattus viimasel ajal niisugusesse umbkotti, et just sel alal mingisugust muud väljapääsu teed peale kriisi ei olnud. Raske on ütelda, mis selle umbjooksu eriline põhjus oli, sest neid oli kahtlemata mitu. Kestev majandusline kriis nõudis valitsuselt energilist tegutsemist, kuid selleks ei olnud valitsusel nähtavasti jõudu. Valitsuse kui terviku saamatus oli igaühel silma ees ja sellest tuli, et selle asemel, et küsimusi nii ehk teisiti lahendada, kadunud valitsuse energia lihtsalt kõige tühisemate asjade peale ära kulub.

Eesti Panga probleem näiteks ei ole sugugi oma lahendamisele lähemale jõudnud. Valitsus on sellega tegemist teinud ainult kui direktorite valimise probleemiga ja selle peale viimastel kuudel kuuldavasti vähemalt ühe istangu nädalas ära kulutanud, kuid seegi probleem on veel lahendamata, sest kõige otsimiste peale vaatamata on suudetud leida ainult president ja üks direktor, kuna kaht direktorit otsiti.

Panga tegevust uurib parlamendi komisjon juba üle aasta. Kord oli kuulda, et see komisjon mingisuguse aruande olla valmistanud. Selle aruande põhjal oleks võinud ju siis edaspidi Panga reformeerimise kavatsusi teha, kuid nüüd on jälle niihästi aruanne kui komisjon ise kadunud.

Ka riikliste ettevõtete küsimus, mis ei ole kaugeltki mitte nende isikute küsimus, kes nende ettevõtete eesotsas seisavad, ei ole paigast liikunud. Paistab, nagu ei oleks valitsusel enesel kindlat seisukohta olnud, mis sel alal ette võtta, ja nagu oleks ta seda seisukohta riigikogult oodanud. Ühelt poolt näeb nii välja, et teatud riikliste ettevõtete likvideerimisele mõeldakse asuda. Teiselt poolt võttis vabariigi valitsus

täie vastutuse oma peale Peetri tehase „ülevõtmise“ asjus Eesti Panga poolt ja kõige viimasel ajal on jutud liikuma lastud, milles mõista antakse, et nende allikaid tuleb otsida valitsuse ringkondadest, et ka Vene-Balti tehase tuleks üle võtta. Selle viimase puhul on valitsus mitmel korral ja viisil seisukohte võtnud, millest pikapeale avalikuks saab ainult üks asjalugu, et kindel seisukoht võtmata on jäänud. Need lõpmata venivad seisukohad, mis mitmel ja mitmel puhul otsekohe seinast seinani ulatavad ja enesesse kõik võivad mahutada ei-st kuni ja-ni, tulid avalikuks ka mitmel teisel juhtumisel majanduslistes küsimustes. Nii näiteks tiku-tõõstuse organiseerimise alal! Valitsusel oli oma teatud seisukoht, aga kui riigikogu seda omaks ei võtnud, siis paistis nagu ei oleks ka sellest suuremat viga.

Meie majanduslike välissuhete arendamise alal on valitsus läbi viinud kaks asja, mis kauemat aega õhus rippusid – Inglise ja Ameerika võlgade korraldamise. Kui esimese kohta ütelda tuleb, et siin juba kaua enne praeguse valitsuse ametisse astumist tarvis oleks olnud samme astuda küsimuse lahendamiseks, mis võib olla sel juhtumisel meile palju soodsamalt oleks lõppenud kui need kohustused, mis viimaks alla kirjutada tulid, siis oli teise küsimusega vaevalt iseäralist ruttu. Seni on kõik riigid, kes Ameerikas sõjavõlgasid korraldasid, seda sellepärast teinud, et sealt uusi laenusid saada, ja on neid ka meile teadaolevatel juhtumistel igakord saanud. Eestil on selleks vaevalt lootust ja nähtavasti vaevalt ka tahtmist, sest ühes päevakorral oleva saatkonna likvideerimisega Ühisriikides kaob loomulikult otsekohene side niisuguste asjade ajamiseks.

Iseasi on Londonis, kus meie saavutused aga esialgu äärmiselt väikesed on. Kevadel teatati suure võidurõõmuga, et

Inglismaalt hulk raudtee materjali laenuks on saadud, kuid hiljem tuli välja, et materjali hinnad niisugused olid, mis laenu liig kalliks tegid. Kiirelt tehti siis uus leping uue firmaga, kuid hiljem tulid mõlemad ettepanekud tühistada ja kolmanda lepingu tegemine jääb nähtavasti veel valitsuse hooleks.

Tallinna linna laenu küsimus ei ole aasta jooksul paigast liikunud ning nii nagu seisukord praegu on, paistab, et ka siin jälle uue firmaga läbirääkimisi otsast peale tuleb alata. Vahepeal on aga igatahes otsustatud laenu ette saadud avanss tagasi maksta, millega status quo jällegi täielikult jalule seatakse. Kelle süü läbi seisukord niisuguseks on kujunenud, on raske ütelda, sest liikumasolevad kuulujutud käivad üks-teise vastu. Igatahes näitab niihästi raudtee materjali, kui ka finantsagentuuri lugu, et meie veel ei ole õppinud inglasega asju ajama ja ühe vea teise peale teeme.

Valitsuse kõige nõrgem külj oli kahtlemata see, et ta mitte üksi nii, vaid ka teisiti võis. Selle põhjuseks oli suur koalitsioon, mis eneses kõige lahkuminevamaid seisukohti sisaldas, ja nende seisukohtade võitlus üks-teisega valitsuses eneses.

Kahjuks näitavad uue valitsuse loomise esimesed sammud, et mõnel pool siiski veel

valitsuse seisukohata seisukohta mingisuguseks vooruseks peetakse, sest A. Tamm'e avalikuks tehtud programm on veel ebamäärasem kui endise valitsuse oma ja seisab koos ainult üldistest lausetest. Kui neisse üldistesse lausetesse jälle tahetakse mahutada kõike, mis riigikogus arvamistena seinast seinani kuuldavale tuleb, siis küll kaugele ei jõuta.

Vastus. „Kaja“ küsib meil ilmunud ins. Podsolov'i artikli puhul, missugune riikline tehas kõlbmata transporteerimissiseseadeid põlevkivi kaevandusse valmistab, mis nüüd vana rauana realiseerimist ootavad. Vastus: Sadama tehased.

Kütteinete tarvitus tööstuses ja raudteedel 1920–1924. a.

(Stat. Keskb. inf.)

Kütteinete üldine tarvitus tööstuses suureneb aast-aastalt kuni 1923. aastani, kahe viimase aasta küttestarvitus ei lähe üksteisest palju lahku.

Kõigesuuremateks küttestarvitajateks on olnud kolm tööstusettevõtete rühma. Kivide ja muldade tööstus (1924. a. – 27,3% üld-

Kütteinete tarvitus tööstusharude järele 1920–1924. a. kbs.

	Ümberarvatult puude peale kbs.				
	1920.	1921.	1922.	1923.	1924.
Kivide ja muldade tööstus	8.668	17.776	24.603	42.695	41.206,5
Metallitööstus	15.195	15.310	15.250	14.702,5	13.652
Keemiatööstus	6 883	6.265	6.065	4.629,5	3.588
Tekstiilitööstus	22.099	23.432	25.710	25 968	24.048,5
Puutööstus	2.632	5.696	3.435	2.574,5	879
Nahatööstus	2 621	1.862	3.087	2.657,5	2.220
Paberi- ja poligraafiatööstus	22.940	25.858	35.233	34.649	35 640
Toidu- ja maitseainete tööstus	5.736	7.128	12.110	12.939,5	11.708,5
Elektrijaamad ja gaasivabrikud	6.650	10.480	12.923	13.535	17.771,5
Kokku	93.424	113.807	138.416	154.350,5	150.714
	% aasta tarvitusest				
Kivide ja muldade tööstus	9,3	15,6	17,8	27,7	27,3
Metallitööstus	16,3	13,5	11,0	9,5	9,0
Keemiatööstus	7,4	5,5	4,4	3,0	2,4
Tekstiilitööstus	23,7	20,6	18,6	16,8	16,0
Puutööstus	2,8	5,0	2,5	1,7	0,6
Nahatööstus	2,8	1,6	2,2	1,7	1,5
Paberi- ja poligraafiatööstus	24,5	22,7	25,5	22,4	23,7
Toidu- ja maitseainete tööstus	6,1	6,3	8,7	8,4	7,7
Elektrijaamad ja gaasivabrikud	7,1	9,2	9,3	8,8	11,8
	100%	100%	100%	100%	100%

arvust), paberi – (23,7⁰/₀) ja tekstiiltööstus (16⁰/₀); nimetatud kolm rühma annavad 1924. a. kokku 67⁰/₀ ehk kaks kolmandikku üldisest tarvitusest, 1923. a. – 66,9⁰/₀, 1922. a. – 61,9⁰/₀. Neile järgnevad tähtsuse järjekorras: elektri- ja gaasijaamad (11,8⁰/₀), metallitööstus (9⁰/₀) ja toidu- ja maitseainete tööstus (7,7⁰/₀), järelejäänud 4,5⁰/₀ jaguneb ülejäänud rühmade vahel.

Kaugelt suurem osa tarvitatud küttest langeb suurtööstuse peale, 1924. a. langes kesktööstuse peale 8⁰/₀, 1923. a. – üle 9⁰/₀ tööstuses üldse tarvitatud küttest. (V. tabel lhk. 792).

Puude ⁰/₀ langeb 87,9⁰/₀-st 1920. aastal 32,3⁰/₀-ni 1924. aastal. Vähenevad, kuigi teises vahekorras, ka puude tarvitamise absoluutarvud:

Puude tarvitamine aastate järele.

1920	–	82.113	kbs.
1921	–	81.298	"
1922	–	76.477	"
1923	–	63.671	"
1924	–	48.731	"

Puude asemele astuvad kivisüsi, põlevkivi ja turvas.

Kivisüsi, mille tarvitamine esimese kahe aasta (1920-21) jooksul oli väike, annab järgmistel aastatel küllalt suure ⁰/₀ üldisest kütteinete tarvitusest (1922 a. – 22,1⁰/₀, 1923 a. – 29,3⁰/₀ ja 1924 a. 25,8⁰/₀); selle väljamaalt sisseveetava kütteaine tarvitust tuleb kirjutada peamiselt paberitööstuse arvele.

	Kivisüsi üldine tarvitamine	Sellest paberitööstus	⁰ / ₀
1922	3.064,2 tuh. pd.	1.942,8 tuh. pd.	63,5
1923	4.524,3 " "	2.770,1 " "	61,0
1924	3.890,3 " "	2.601,9 " "	67,0

Teistest kivisüsi tarvitajatest rühmadest nimetame toidu- ja maitseainete rühma, kuhu ümmarguselt 10⁰/₀ läheb.

1922. a.	–	284,1 tuh. pd.	=	9 ⁰ / ₀
1923. a.	–	473,9 " "	=	10,5 ⁰ / ₀
1924. a.	–	418,5* " "	=	11 ⁰ / ₀

Teised rühmad, isegi metallitööstus, tarvitavad kivisüsi vähemal määral.

Põlevkivi

	Üldine p/kivi tarvitatus	Sellest tsemenditööstus	⁰ / ₀	Teised tööstusharud	⁰ / ₀
	pd.	pd.		pd.	
1921.	2.636.152	1.777.546	67	858.606	33
1922	3.560.652	2.123.919	60	1.436.733	40
1923	7.414.535	6.149.062	83	1.265.473	17
1924	8.992.204	6.380.000	71	2.612.204	29

*) Sellest 1924. a. jahuveskid 290,8 tuh. puuda.

Neist arvudest on näha, et suuremaks p/kivi tarvitajaks tööstuses on olnud tsemenditööstus, kus põlevkivi eriti kohaseks kütteinaks ühest küljest sellepärast, et keerlevates tsemendi põletamise ahjudes on võimalik tarvitada pulbriks jahvatatud ja kuivatatud kujul odavat III sordi kivi, teisest küljest, et p/kivi tuhk tsemendi valmistamiseks läheb. Teistes tööstusharudes sünnib p/kivi levimine järk-järgult, sest et põlevkivi otstarbekohane põletamine nõuab kütetollete ümberkorraldust; tsemenditööstuse eraldades saame põlevkivi tarvituse kohta teistes tööstusharudes järgnevad suhtarvud: 1921 – 2,9⁰/₀, 1922 – 4,8⁰/₀, 1923 – 4,4⁰/₀ ja 1924 – 9⁰/₀ neis tööstusharudes üldse tarvitatud küttest.

Turba võistlusvõimelikkust näitavad selgemini järgnevad aastad, 1924. aastal tõusis tarvitatud turba ⁰/₀ tööstuses 13 peale, peaaegu sama kõrgel oli see ⁰/₀ 1921 aastal, kus palju labidatuvast tarvitati. Turvas esineb suuremal ehk vähemal määral kõikides tööstusharudes, kõige rohkem aga 1924. aastal küttena elektri jaamadades (47,5⁰/₀) ja tekstiiltööstuses (27⁰/₀).

Muude kütteinete (kännud, vedelad kütteinad, puusüsi jne.) tarvitus tööstuses oli koguni vähese tähtsusega, nagu näha tabelites toodud arvudest.

Mitmesuguste jäänuste, nagu saepuru, linaluud, lauaservad jne. kohta ei ole kokkuvõtteid tehtud. (V. tabelid lhk. 794, 795 ja 796).

Küttetarvitus raudteedel 1920–1924 a.

Üldarvud: Raudteede küttetarvitus aastast (ilma tehasteta) võrdub puude peale ümberarvatult ümmarguselt 50.000 kbs, missugusest arvust 80⁰/₀ langeb riigiraudteede ja 20⁰/₀ Pärnu-Tallinna kitsarööplise raudtee peale. Arvude kõikumine 5 a. jooksul ei ole olnud iseäranis suur.

Üldine küttetarvitus aastate järele, ümberarvatult puude peale

1920	–	47.691	kbs	Sellest riigiraudteedel
1921	–	49.556	"	
1922	–	47.686	"	37 006 kbs.
1923	–	50 392	"	42 921 "
1924	–	50.839	"	41.985 "

Kütteinete liikide järele. Üksikutest kütteinete liikidest oli kõige enam tarvitusel puu (92⁰/₀–71⁰/₀), kivisüsi tarvitati võrdlemisi vähe (0,5⁰/₀ kuni 6,5⁰/₀), samuti põlevkivi, mille tarvitus aga kasvavat suurenemist näitab ja 1924. a. 21⁰/₀ välja tegi.

a) Riigiraudteedel

	1921. kbs.	1922. kbs.	1923. kbs.	1924. kbs.
Puud	33.891	31 053	31.541,12	27.336,22
Kännud	—	42	78,50	85,55
	pd.	pd.	pd.	pd.
Turvas	294.078	460.466	6 409	231 445,88

Põlevkivi	21.558	17.082	174	21.741
Turvas	—	—	—	5.190 pd. (+26 kbs)

Eelmises tabelis näidatud kütteainetest tarvitati vedurite kütteks

	1920.	1921.	1922.	1923.
Kivisüsi, koks, puusüsi	27.364	1.049	282.613	326.278
Põlevkivi	436.199	896.038	1.947.373	2.384.503

	1923.		1924.	
	Riigi- raudt. kbs.	P.-Tall. kitsaroop. kbs.	Riigi- raudt. kbs.	P.-Tall. kitsaroop. kbs.
Puid	22.768,57 pd	6.560 pd.	18.143,45 pd.	8.022 pd.
Kivisüsi	249.530	34.551	296.055	14.344
Põlevkivi	1.574.882	—	2.115.160	490
Turvast	1.012	—	153.612	5.190 + 26 kbs

b) Tallinn-Pärnu kitsaroopalisel

	1920.	1921.	1922.	1923.
Puud	11.642 kbs.	10.540 kbs.	7.065 kbs.	8.538 kbs.
Kivisüsi	53.814 pd.	23.585 pd.	34.760 pd.	14.986 pd

Kütteainete tarvitus tööstuses 1920-1924.a. (Kütteainete liikide järele)

	1920.	1921.	1922.	1923.	1924.
Puud kbs.	82.113	81.298	76.477	63.671	48 731
Pressurvas	92 070 pd.	—	1 088 780 pd	4.630,5 kbs.	16.264 kbs
Labidaturvas	936.280	3.467.502 pd.	1.504.980	3.335,5	3.312
Kännud kbs.	762	3.654	3 237	2.504	2.887
Kivisüsi pd.	210.021	296.172	3.064.238	4.524.298	3.890.331
Koks	68 283	78.575	118.687	194.989	140.185
Briketid	2.244	—	43.561	350	—
Puusüsi	677	3.370	2.060	5 342	5.985
Põlevkivi	708 549	2 636.152	3 560.652	7.414.535	8.992.204
Nahvia	31.313	23.952	48 369	57.613	37.285
Petrooleum	578	521	7.876	8.704,5	6.522
Bensiin	20	115	3.675	5.549	4 048,5
Muud vedelad kütteained	—	—	250	—	—
Põlevkiviõli	—	—	—	1.369	1.258

Ümberarvatult puude peale kbs.*)

	1920	1921	1922	1923	1924
Puud	82.112	81.298	76.477	63 671	48 731
Kännud	462	2.213	1 960	1.521	1.750
Turvas	4.285	14 448	10 806	7.968	19 576
Kivisüsi	2.100	2 960	30.642	45 243	38 902
Koks	853	982	1.484	2.436	1.785
Briketid	28	—	544	4	—
Puusüsi	7	34	21	54	60
Põlevkivi	3.080	11 461	15.480	32 233	39 095
Vedelad kütteained	495	411	1 002	1.220	815
Kokku	93 423	113 807	138 416	154 350	150 714

% aasta tarvituselt.

	1920	1921	1922	1923	1924
Puud	87,9	71,4	55,3	41,2	32,3
Kännud	0,5	1,9	1,4	1,0	1,2
Turvas	4,6	12,7	7,8	5,2	13,0
Kivisüsi	2,3	2,6	22,1	29,3	25,8
Koks	0,9	0,9	1,1	1,6	1,2
Briketid	—	—	0,4	—	—
Puusüsi	—	—	—	—	—
Põlevkivi	3,3	10,1	11,2	20,9	25,9
Vedelad kütteained	0,5	0,4	0,7	0,8	0,6
Kokku	100	100	100	100	100

*) 1 kbs. puud = 1,65 kbs. kände, 100 pd. kivisüsi, 230 pd. põlevkivi, 60 pd. vedelaid kütteaineid, 1 kbs. turvast.

Kütiteainete tarvitatus tööstuses 1920 - 1922. a.

	Puud kbs.	Kän- nud kbs.	Masina turvas pd.	Labida turvas pd.	Kivistüsi pd	Koks pd.	Dri- fid pd	Nahvta pd.	Petroo- leum pd.	Bensiin pd.	Muud vedelad kütiteain. pd.	Puusüsi pd.	Põlevkivi pd.
1920. a.													
Tekstiilitööstus	21.101	25	26.400	176 220	1 425	354	—	1.089	121	20	—	—	23.058
Paberitööstus	22.154	—	—	2 250	69.800	—	—	60	—	—	—	—	18.000
Puutööstus	2.522	8	—	2 880	7 150	—	—	315	—	—	—	—	3 600
Nahatööstus	2.484	—	—	31.680	—	—	—	—	—	—	—	—	1.200
Kivide ja muldade tööstus	6.470	—	28.600	211.590	22.182	—	—	381	12	—	—	677	222.708
Metallitööstus	11.826	—	—	45.000	91.795	67.929	2.244	26.320	434	—	—	—	214.680
Keemiatööstus	4.720	586	—	213.300	1.649	—	—	500	—	—	—	—	205.761
Toidu- ja maitsainete tööstus	4.962	143	10.670	96.480	16 020	—	—	2 427	11	—	—	—	17.542
Elektri- ja gaasijaamad	5.873	—	26.400	156.880	—	—	—	221	—	—	—	—	2 000
Kokku:	82 113	762	92.070	936 280	210 021	68 283	2.244	31.313	578	20	—	677	708 549
1921. a.													
Tekstiilitööstus	19.089	465	915.600	2.146	—	—	—	3.011	—	—	—	—	38.000
Paberitööstus	24.535	—	281.000	14 844	—	—	—	—	—	—	—	—	1.000
Puutööstus	3.835	93	376.400	—	—	—	—	21	—	—	—	—	54.160
Nahatööstus	1.487	80	78.000	230	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kivide ja muldade tööstus	7.040	621	456.600	68 700	—	—	—	200	—	—	—	—	1.786.376
Metallitööstus	9.534	581	409.200	126.803	—	78.575	—	16.326	272	115	—	3.370	265.972
Keemiatööstus	3.016	690	304.800	36.129	—	—	—	—	—	—	—	—	275.971
Toidu- ja maitsainete tööstus	4.990	1.067	282.400	23.120	—	—	—	3.331	197	—	—	—	5.553
Elektrijaamad	7.772	57	36.520	326.982	24.200	—	—	463	52	—	—	—	209.120
Kokku:	81.298	3.654	3.467.502	296.172	78 575	78 575	—	23 952	521	115	—	3.370	2.636.152
1922. a.													
Tekstiilitööstus	21.948	234	680.020	99.180	9.055	3.106	—	5.904	927	6	—	—	30.456
Paberitööstus	12.971	580	220	591.660	1.942.707	476	—	30	178	318	—	—	600
Puutööstus	2.939	88	—	16.200	35.625	—	5	937	160	7	—	—	230
Nahatööstus	1.808	212	—	36.720	97.854	1.500	—	—	—	—	—	—	—
Kivide ja muldade tööstus	13.122	1.290	75.900	122.760	18 046	—	—	465	121	10	9	—	2.226.669
Metallitööstus	6 153	185	62.920	119.590	513.531	87.474	43.556	24.628	4.744	1.832	241	2.010	209.145
Keemiatööstus	2.466	53	34.320	363.600	131.911	19.569	—	4.992	—	—	—	—	60.288
Toidu- ja maitsainete tööstus	8.050	587	27.720	106.380	284.093	6 562	—	10.003	1.746	1.502	—	—	—
Elektrijaamad	7 020	8	207.680	48.960	31.356	—	—	1.410	—	—	—	—	1.033.264
Kokku:	76.477	3.237	1.088.780	1.504.980	3.064.238	118.687	43.561	48.369	7.876	3.675	250	2.060	3.560.652

Küttesainete larvitus tööstuses 1923. ja 1924. a.

	Puid kbs.	Kännud kbs.	Turvas		Kivisüsi pd.	Koks p	Briketid pd.	Pausüst pd	Nahvita pd.	Põlev-kiivi õli pd.	Pet-rooleum pd.	Benzin pd.	Põlev kivi pd.
			Press kbs.	Labide kbs.									
1923. a.													
Kiivide ja muldade tööstus . . .	11.438	1.383	686	289	258.027	37	—	91	1.865	—	535	8	6 168,904
Metallitööstus	5.347	162	21	46	502.388	109,294	350	4.823	30.603	1.369	1.617	1.923	498.756
Keemiatööstus	2 079	—	50	865	31.638	235	—	—	—	—	20	262	302 092
Elektri- ja gaasjaamad	7.309	38	1.984	175	254.445	74.078	—	—	1.865	—	63	22	123.266
Tekstiilitööstus	21.427	239	1.673	910	21.428	9.030	—	428	6.827	—	2 274	418	302 632
Puitööstus	1.833	79	10	55	61.340	—	—	—	390	—	427	11	—
Nahatööstus	924	159	29	103	150.420	100	—	—	—	—	—	—	—
Paberitööstus	6.451	249	—	336	2 770.745	110	—	—	40	—	12	6	—
Toidu- ja maisainete tööstus	6 863	195	177	556	473 867	2.105	—	—	16.023	—	3.756	2.899	18.885
Kokku	63 671	2.504	4.630	3.335	4.524.298	194.989	350	5.342	57.613	1.369	8.704	5 549	7 414.535
1924. a.													
Kiivide ja muldade tööstus	9.971	1.852	663	119	148.843	—	—	—	1.582	—	387	185	6.395.805
Metallitööstus	4 280	36	943	407	274.458	90.396	—	2.980	23.675	1.258	2.042	2.602	828.990
Keemiatööstus	2.019	24	23	115	22.100	384	—	2.445	7	—	84	535	257.834
Elektri- ja gaasjaamad	5.175	47	8.303	956	218 014	29.673	—	—	726	—	61	—	171.648
Tekstiilitööstus	14.620	277	4.444	850	112.121	11.445	—	160	4.396	—	3.315	609	589.702
Puitööstus	611	—	234	—	2.490	70	—	—	464	—	40	—	—
Nahatööstus	1.079	13	60	117	91.954	—	—	—	—	—	—	—	8.464
Paberi- ja poligraafitööstus	5.534	298	298	650	2 601.860	50	—	—	—	—	22	13	680.449
Toidu- ja maisainete tööstus	5.442	340	1.296	98	418.491	8.167	—	400	6.435	—	571	104	59.312
Kokku	48.731	2.887	16.264	3.312	3.890.331	140.185	—	5.985	37.285	1.258	6.522	4.048	8.992.204

Eelpool töime andmed meie kahe tähtsa küttetarvitaja — tööstuse ja raudteede kohta; täpsemad arvud üldise küttetarvituse kohta kahjuks puuduvad. Sisseveetavate kütteainete tarvituse kohta võime saada efektiivtuse väliskaubanduse statistika andmete abil, raskemini kalkuleeritav aga on kodune küttetarvitus.

Venemaal korraldati 1916. a. selle küsimuse valgustamiseks eriuurimine; andmeid koguti 52 kubermangu kohta: 302 linna 16.600.000 elanikuga. Kuna kliima olud üksikutes raioonides meie omadest palju lahku ei lähe, toome siinkohal selle ankeedi tulemused:

Keskmine koduseks kütteks tarvitatud aastanorm ühe isiku peale (ümberarvatult puude peale) kõikus 0,49 ja 0,16 kbs vahel; Euroopa-Venemaa keskmine — 0,24 kbs.

Arvud üksikute raioonide järele olid järgmised: Uraali raioon — 0,49, Petrogradi r. — 0,29, Moskva r. — 0,28; Harkovi r. 0,26; Samaara r. — 0,25; Voroneshi r. — 0,22; Kievi r. — 0,20; Rostovi r. — 0,17, Odessa r. — 0,16.

Bibliograafia.

Toimetusele saadetud kirjandus.

- „Agronoomia“ nr. 10—1925.
- „Eesti Politseileht“ nr. 47—1925.
- „Põllumees“ nr. 21—1925.
- „Kaitse Kodu“ nr. 2—1925.
- „Eesti Mets“ nr. 11—1925.
- „Sõdur“ nr. 46—1925.
- „Eesti Raudtee“ nr. 9/10—1925.
- „Ühistegevuse kalender“ 1926.

Kroonika.

Eesti.

(Väljavõtted ajalehtedest.)

O. Daniel metsade peavalitsuse juhatajaks. Põludöminister esitas vabariigi valitsusele ettepaneku, määrata metsade peavalitsuse juhatajaks metsateadlane Oskar Mango p. Daniel, arvates 1. det. 1925. a.

Otto Strandman 50 aastane. Esm. 30. nov. pühitses Otto Strandman oma 50-aastasest sünnipäeva.

Riik tasub uue veevärgi laenu. Kuna 5. det. Tallinna linna 100.000 naelalise laenu (filter-veevärgi laen) tähtaeg kätte jõuab, arvas vabariigi valitsus, et parem oleks tähendatud laen ära tasuda. Kuna nimet. laenust tegelikult kätte on saadud ainult 75.000 naela. 25 000 naela aga laenu andmise kohas (Londonis) on deponeeritud, kuuluks faktiliselt tasumisele käitesaadud summa.

380 miljoni laenu põllumeestele. Eesti Panga nõukogu võttis 25. nov. vastu otsuse, millega määratakse põllumeestele laenuandmiseks 380 milj. mrk. jõutoidu, väetisainete ja seemnevilja ostmiseks

Elektrijaamade kasutamine uuele alusele. Kuuldovestit olla rahaminister esitanud vabariigi valitsusele seaduse-elnõu, mis tahab elektrijaamade, eriti riigi käes olevate elektrijaamade kasutamist uuele alusele seada. Nimelt kavatakse mõned elektrijaamad üldkasulikuks tunnistada ja neile õigus anda voolu ka linnade piiridesse juhtida. Eelnõu tahab soodustada vaba võistluse põhimõtet leides, et praegused elektrijaamad linnades oma monopoli õigusega küllalt soovivad pole.

Viinatshekid kaotatakse uuel aastal. Vabariigi valitsus otsustas riigikogule esitada piirituse, viina, napsi ja likööri müügiseaduste osalise tühistamise seaduse-elnõu, mille järele kaotatakse ära, alates 1. jaan. 1926. alkoholist jookide nimelised ostuload.

Pärnu—Tallinna kitsarööplise eest pakutakse 115 milj. mrk. „Esimese juurdeveo raudtee selt Venemaal“ palus teedeministri korraldust, et selle materjalide eest saadaolev summa Pärnu-Tallinna raudtee väljaostu seaduse alusel saaks välja makstud lahus raudtee väljaostu summasi ja korrast.

Peale küsimuse arutamist valitsuses ja selleks eriti moodustatud komisjonides, seigus, et seltsi juhatase palve on põhjendatud. Sellepärast esines teedeminister vabariigi valitsusele ettepanekuga seltsile materjalide eest välja maksta juhatase poolt esitatud kalkulaatsiooni alusel 56 milj. mrk., sellest ülenormi olevate materjalide eest 18 6 milj. ja täiendava veereva koosseisu eest 37,3 milj. mrk. *

Nõukogude Venemaa tellimistest. Novembri lõpul kirjutati meie nahatöösturite ja Nõuk. Vene kohaliku kaubanduslise esitaja vahel alla lepingule, mille järele S. S. S. R. tellib kahelt Eesti nahavabrikult — ühendatud saapa- ning nahavabrikutelt ning „Unionill“ tallanahka 1. miljoni kuldrubla ehk ümmarguselt 170 miljoni marga väärtuses. Tellimise tähtaeg lõpeb 1926. a. aprillikuul.

Samal ajal kui teiste ettevõtetega läbirääkimised edu poole nihkuvad, on need Kreenholmiga ootamatult fiaskoga lõppenud. Kreenholmi lingimised ei olla venelastele vastuvõetavad. Balti Puuvilla vabrik, kes hiljuti suurema tellimise sai, loodab lähemas tulevikus uuele lepingule alla kirjutada.

Kaub.-Tööstuskoja heaks määratud maksud. Kaubanduskoja komisjonide koosolek. Kaubanduskoja kutsel pidasid 23. novembril eelarve, majanduspoliitiline ja juriidiline komisjon oma esimest koosolekut.

Eelarve komisjoni esimeheks valiti O. Amberg, abiks A. Kuben; majanduspoliitilise komisjoni esimeheks R. Tofer, abiks Forsmann, juriidilise komisjoni esimeheks J. Tannebaum, abiks H. Gutkin.

Eelarve komisjon otsustas koja nõukogule ette panna eeloleval 1926. aastal kaupluste ja tööstusasutuste põhimaksust 5 prots. koja heaks maksu võtta ja laevaomanikkudelt 10 marka iga brutto register-tonni pealt. Lisaärimaksu, kapitali- ja kasuprotsendi kui ka tööstusmaksu pealt võetava protsendi määra küsimus jäi seni lahitseks, kuni sektsioonid oma eelarved esitavad.

Majanduspoliitilisele komisjonile esitati juhatase poolt üle 10 seaduse-elnõu, mis Riigikogust kojale arvamise avaldamiseks saadetud.

Kaubandusline läbikäimine nõukogude Venemaaga.

14.—21. novembrini on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu nõukogude Venemaale saadetud:

1. Eksportkaupu.

57 vagunit ajalehe- ja trükipaberit, kaal 760,9 tonni ja 1 vagun asfalti, kaal 580 klgr.

Kokku nõukogude Venemaale saadetud 58 vagunit eksportkaupu ja 39 saadetust bagaash-kaupu, kaal 1237,8 klgr.

2. Transiitkaupu

13 vagunit heeringaid, kaal 207,3 tonni.

Ühes eksportkaupadega kokku nõukogude Venemaale saadetud 71 vagunit mitmesuguseid kaupu.

Sama aja jooksul on nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

12 vagunit 639 elusseaga (a/s. „Külmetusele“), 4 vagunit kaeru, kaal 54,4 tonni; 1 vagun rukkid, kaal 16,5 tonni; 6 tsisterni nahvat, kaal 73,8 tonni; 3 vagunit loomatoidu kooke, kaal 47,9 tonni ja 7 vagunit päevaliliseemne kooke, kaal 114,1 tonni.

Kokku nõukogude Venemaalt Eestisse tulnud 35 vagunit mitmesuguseid kaupu ja 13 saadetust bagaash-kaupu, kaal 400,1 klgr.

Kaubandusline läbikäimine Lätimaaga.

14.—21. novembrini on Eestist raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

2 vagunit Aseri tsementi, kaal 32,1 tonni; 3 platvormi kuuse- ja männaplanke, kaal 48,0 tonni; 1 vagun linu, kaal 10,0 tonni; 7 vagunit segakaupu, kaal 9,5 tonni; 2 platvormi kuuse- ja männalaudu, kaal 31,6 tonni ja 1 saadetust mitmesugust pudukaupa, kaal 617,5 klgr.

Sama aja jooksul on Lätimaalt raudteed mööda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

2 vagunit suhkrut, kaal 26,1 tonni; 2 tsisterni peerooleumi, kaal 25,2 tonni; 8 vagunit segakaupa, kaal 23,2 tonni; 1 saadetust mitmesugust pudukaupa, kaal 80 klgr. ja 2 vagunit emaileritud kõõginõusid, kaal 9,4 tonni.

Ametlikud teated kaubandustööstusministeeriumilt.

Eesti.

Põllutööliliste palgad 1925 a. (Riigi Statistika Keskb. kokkuvõte).

Aastatöölised. Peremeeste ja tööliste vahel sõlmitud palgalepingud näitavad, et aastatööliliste teenistuse võtmine sünnib kevadel peaaegselt vana jõripäeva ümber. Nii oli vaatlusaluste aastatööliliste töölepingute sõlmitud jaanuaris ja veebruaris 16,0%, märtsis 16,7%, aprillis 25,9% ja mai esimesel poolel 31,4%, mai teisel poolel 1,4% ja teistel kuudel kokku 8,6%. Suvekuudel on ainult mõni üksik leping sõlmitud, sellevastu sügisel mardipäeva ümber on aastatööliliste võtmine jälle veidi elavam.

Kolme viimase aasta aastatööliliste palgalepingud näitavad, et rahapalgaliste lepingute arv kasvab. Vaatlusalustest aastatöölilistest olid rahapalga lepinguga 1923 a. — 10,7%, 1924 a. — 17,6% ja 1925 a. 19,5%. Kuna majanduselu on järjest stabiliseerunud ja elutarbete hinnad ei näita enam suuremaid kõikumisi, siis näib rahapalgaliste lepingute kasvamine täitsa põhjendatud olevat.

Aastatööliliste palgad 1925. a. (Peremeeste ülespidamisel).

Tööliliste vanusrdhm	Mehed		Naised	
	Vaatlusaluste tööliste arv	Keskmine palk mrk. Aastas	Vaatlusaluste tööliste arv	Keskmine palk mrk. Aastas
15—17 a. v.	57	22,080	30	15,756
18—24 a. v.	252	27,924	240	19,356
25—50 a. v.	236	30,816	158	20,580
üle 50 a. v.	15	24,096	4	18,300
Kesk. 18—50 a. v. 1925. a.	488	29,316	398	19,836
1924. a.	202	26,892	115	17,448
1923. a.	225	25,320	238	15,288

Aastatööliliste palgad polnud üksikute maakondade järele kaugeltki ühtlased. Nii kaldusid maakondlikud keskmised palgamäärad mannermaal: meestöölistel 23—33 tuh. mrk. ja naistöolistel 18—24 tuh. mrk. Kõige odavamad palgad olid Saaremaal, kus makseti keskmiselt aastas: meestöölisele 17.856 mrk. ja naistöölisele 15.360 mrk. (Sellevastu olid kõige kallimad palgad Valgemaal meestel 33.384 mrk., naistel 24.024 mrk.) Mannermaal olid kõige odavamad palgad Võru- ja Peiserimaal, selle järele kallimad Viru-, Harju- ja Läänemaal ja enamvähem ühtlaselt kõige kallimad teistes maakondades.

Segapalgaga aastatööliliste palga koosseis 0/0-des. (18—50 a. v. töölistel).

Aasta	Mehed				Naised			
	Raha	Riie	Villi	Muu varustus	Raha	Riie	Villi	Muu varustus
1923	66.0	23.6	4.2	6.2	61.0	17.7	8.1	13.2
1924	70.9	21.9	5.7	1.5	63.2	22.4	9.9	4.5
1925	71.1	21.3	5.8	1.8	69.8	18.2	9.0	3.0

Nooremajalike aastatöölilistel on rahas maksetav osa väiksem kui täiealistel. Nii oli rahas maksetav osa meestel: 15—17 a. v. 55,4%, 18—24 a. v. —

ringkondades rahuldusega vastu, kui ammuigatsetud laenuuru tervenemise fundemärk

Möödunud aprillis maksmapandud keelu tõeliseks põhjuseks oli kaitsta naelsterlingi võimalikku lange-mist dollari pariteedi vastu ja seeläbi tekkivat kulla äravoolu tekitada. Mõnes ringkonnas valitses ka arvamine, et väljamaale laenude andmine vähendaks võimalust kodumaa tööstuse tarvilikult toetamiseks. Filku heites viimase kümne kuu jooksul väljaantud uute kapitalide arvude peale, selgub, et £ 1 7 000.000

Nendest arvudest on näha, et sissevedu üldiselt suurem on olnud väljaveost. See nähtus on seleta-tav asjaoluga, et riigid (peale Ühisriikide ja Kanada) sisseveo juures ei arvesta kaupu selle hinnaga, mis nad produtsseerival maal tõepoolest maksavad, vaid kaubahinna'e lisatakse juurdeveo- ja teised kulud; väljaveokaupu arvestatakse aga nende produtsseeri-mishinnaga.

Väliskaubandusline läbikäik 40 maal maade järele korraldatult on järgmine:

M a a d	Läbikäik miljardides Saksa markades (eelsõjaaegse väärt. järele)				Protsent üldlääbikäigust				1913. = 100.		
	1913.	1922.	1923.	1924.	1913.	1922.	1923.	1924.	1922.	1923.	1924.
Euroopa	99,8	65,7	67,8	81,5	64,4	54,7	53,1	55,6	66	68	82
Aafrika	3,5	2,6	3,1	3,3	2,2	2,2	2,4	2,2	75	87	94
Aasia	15,9	16,9	17,6	20,0	10,3	14,1	13,8	13,7	106	111	126
Ameerika	31,8	31,2	34,9	37,4	20,5	26,0	27,4	25,5	98	110	118
Austraalia	4,0	3,6	4,2	4,4	2,6	3,0	3,3	3,0	89	104	109
K o k k u	155,0	120,0	127,6	146,6	100	100	100	100	78	82	95

on mahutatud Briti sisemaa ettevõtetesse, 68 ja 67 miljoni vastu sama aja jooksul 1924. ja 1923. aastatel. Teisest küljest on väljamaale investeeritud summa sellel aastal ainult umbes 18 miljoni, 52 ja 47 miljoni vastu kahel eelmisel aastal, kuna aga Briti asumaaadele, väljaarvatud India, on antud 36 miljoni, - 53 ja 57 miljoni võrreldes 1924. ja 1923. aastatel. Sellest selgub, et Briti kodusele tarvidusele ei ole värsket kapitali andmise piiramist olnud, kuid väljamaadele antud laenu on tuntuvalt vähenenud.

Keelu ärakaotamiseks mõjus tuntuvalt kaasa Briti Töösturite Federatsioon, kes nägi selles keelus kahju-likka tagajärge Inglise tööstusele, tekitades väljaveo kahanemist ja tööpuuduse suurenemist, mille põhju-seid Federatsioon nägi väljamaa ostujõu vähe-nemises laenu saamise võimaluste ärajäämise tagajärjel. Seda väidet tõendas ka kaubabilansi suur passiviteet.

Keelu kaotamise üheks mõjuvaks põhjuseks oli ka asjaolu, et Austraalia Ameerikas omale laenu soetas, siin valitseva keelu tagajärjel.

P S.: Huvitav on ära märkida, et rahaminister on finantsmajadele märku annud, et välislaenu and-mise juures tuleb arvesse võtta mitte ainult Londoni rahaturu jõudu, vaid ka laenajate maade seisukoha Briti vastu, mida nii äru saadakse, et nende välisrii-kide soovisid, kes oma võlgasid tasunud, esimeses järjekorras rahuldatakse.

Maailma kaubanduse arenemine 1924. a. Saksa riigi statistikaamet on teinud huvitava kokkuvõtte maailma kaubanduse arenemisest 1924. a. Sarnase kokkuvõtte tegemisel on olnud raskuseks see asjaolu, et välismaadega kauplemist igalpool ühtemoodi ei arvestata, vaid arvestusviisid erinevad osalt väga palju.

Vaatluse alla on võetud 40 maad, mis enam kui 90 protsenti maailma kaubandusest esitavad. Saadi järgmised arvud väärtuse järele:

	1913. a.	1922. a.	1923. a.	1924. a.
	Miljardides Saksa riigimarkades.			
Sissevedu	80,0	91,2	100,3	112,2
Väljavedu	75,0	87,7	96,2	107,8
Üldlääbikäik	155,0	178,9	196,5	220,0

Ülemistest arvudest selgub, et maailmakaubanduse suurenemises 1924. aastal peajasjalikult Euroopa edu on näidanud.

Võrreldes 1923. aastaga kujunes üksikute ilma-jagude kaubandus 1924. a. järgmiselt:

	Miljardides Saksa markades (Käesoleva aja hinnad.)	
	Sissevedu.	Väljavedu.
Euroopa	+ 11,0	+ 6,8
Aafrika	+ 0,1	+ 0,1
Aasia	+ 1,4	+ 1,5
Ameerika	+ 0,9	+ 3,1
Austraalia	+ 0,1	+ 0,0

Sellest on näha, et Euroopa maade sissevedu märksa kiiremalt on tõusnud kui väljavedu. Sellega on passiviteet, mis 1923. a. vähenemist näitas, uuesti suurenenud.

Eelmised arvud näitavad veel muu seas, et elav tõus on olnud peajasjalikult Euroopa riikide omavahe-lises kauplemises, kuna teisel suuremat muutust näha ei ole, peale Ameerika, kus Euroopa oma kaubatavet rahuldab.

Euroopa väliskaubanduse passiviteet oli: 1913.: 18,7; 1922.: 21,7; 1923.: 20,3; 1924.: 25,5.

Järgmised Euroopa maad näitavad 1923. aastaga võrreldes 1924. aastal sisse- ja väljaveos õige märga-tavat kasvu, miljardides Saksa markades (praeguste väärtuste järele arvates):

Sissevedu:	Väljavedu:
Saksamaa + 3	Prantsusmaa + 1,3
Inglismaa + 2,7	Belgia + 0,6
Tsheho-Slovakkia + 0,7	Tsheho-Slovakkia + 0,6
Belgia + 0,5	Itaalia + 0,5
Prantsusmaa + 0,5	Hollandi + 0,5
Hollandi + 0,5	Saksamaa + 0,4

Teated ettevõtete tegevusest.

Esti-Prantsuse panga likvideerimiskomisjon pa-lub panga teraskappide (safes) omanikke oma teras-kappe hiljemalt 20 detsembriks s. a. vabastada ja võtmed likvideerimis komisjonile üle anda.

Uued aktsiaseltsid ja osühisused.

O.Ü. „Tallinna külmetushoone“. Tegevusala: Põllumajapidamise saaduste ja kergesti rikkiminevate

toiduainete alalhoidmiseks ja nendega kauplemiseks külmetushoonete ehitamine ja nende kasutamine. Asutajad: K. Unt, R. Uritam ja A. Jürman. Põhikapital: Emk. 10.000.000, mis jagatud 100 osat. à Mk. 100.000.— („R. T.“ nr. 181/182 — 1925. a.)

Põhikapitali suurendused.

A/s. „Royal-Film“i“ põhikapital suurendatakse Emk. 10.000.000 võrra, 10.000 uue aktsia väljaandmise teel, 1.000 marka iga aktsia.

Tähtsamad vähempakkumised.

Riigi raudteevalitsuse varustusosakond (Tallinnas, Tehnika t. 16-a, tuba 18) — kinnisel — 10. det. s. a. kell 12 päeval — õilflakke, asbest-pappi ja klingerit-pappi.

Tähtsamad enampakkumised.

Metsamaterjalide oksjonid.

7. detsembril s. a. kell 12 päeval metsade peavalitsuse tööstusosakonnas, Toom-kiriku pl. nr. 3: 1) Sagadi metskonnas metsas 1925/26. a. ta ve jooksul valmistatavad umbes 33 000 tk. — 215,300 kantjalga tooreid okaspuu palke, 17 üksuses, alghindadega 15,3—22,5 mrk. kantjalg; 2) samas metskonnas metsas asuvad umbes 14.005 tk. — 90.868 k.-j. kuivi okaspuu palke, 6 üksuses, alghindadega 14,4—20,25 mk. kantjalg.

7. detsembril s. a. kell 13 metsade peavalitsuse tööstusosakonnas, Toom-kiriku pl. nr. 3:

1) Aegviidu lauatehase laduplatsil asuvad umbes 476 standardi servatud okaspuu laudu, 7 üksuses, alghindadega 9.500—15.500 mk. standard.

Pakkumisest osavõtjatel tuleb 10⁰/₀ pakutava üksuse alghinnast enne pakkumise algust ajutise pakkumise komisjonile kindlustuseks sisse maksta.

Lähemaid teateid müüdatavate materjalide kohta saab tööstusosakonnalt ja Aegviidu lauatehase juhatajal.

8. detsembril 1925. a. Tallinnas, metsade peavalitsuse ruumes, Kiriku tän. nr. 4:

Kohtla metskonnast 35,78 tiinu, 1 üksuses, hinnatud 1.903.040 marka.

Porkuni metskonnast 69,28 tiinu, 4 üksuses, hinnatud 6.593.399 marka.

Loobu metskonnast 53,76 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 2.517.975 marka.

Pada metskonnast 83,48 tiinu, 4 üksuses, hinnatud 6.749.215 marka.

Iisaku metskonnast 38,17 tiinu, 1 üksuses, hinnatud 1.720.038 marka.

Pagari metskonnast 52,00 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 2.073.371 marka.

Kivinõmme metskonnast 47,68 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 2.748.728 marka.

Gorodenko metskonnast 71,46 tiinu, 3 üksuses, hinnatud 5.101.319 marka.

Surju metskonnast 222,56 tiinu, 4 üksuses, hinnatud 8.424.801 marka.

Taali metskonnast 55,91 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 2.884.804 marka.

Volveti metskonnast 59,04 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 8.168.149 marka.

Urisaare metskonnast 28,67 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 3.571.319 marka.

Orajõe metskonnast 152,11 tiinu, 8 üksuses, hinnatud 14.261.383 marka.

Kilingi metskonnast 54,06 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 4.034.282 marka.

Vändra metskonnast 80,01 tiinu, 3 üksuses, hinnatud 6.227.932 marka.

Valga metskonnast 17,35 tiinu, 1 üksuses, hinnatud 2.311.510 marka.

Vana-Anitsla metskonnast 25,84 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 2.761.274 marka.

Märjamaa metskonnast 42,32 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 3.459.651 marka.

Tapa metskonnast 10,17 tiinu, 1 üksuses, hinnatud 382.084 marka.

Väätsa metskonnast 3,00 tiinu, 1 üksuses, hinnatud 196.248 marka.

Kaiavere metskonnast 40,00 tiinu, 2 üksuses, hinnatud 2.298.137 marka.

Ahja metskonnast 10,43 tiinu, 1 üksuses, hinnatud 640.253 marka.

Pakkumine algab kell 10. Müük üldistel metsamüügi tingimistel.

Lähemaid teateid müügitulevate metsatükkide kohta annavad kohalised metsaõllemad ja metsade peavalitsus Tallinnas, Kiriku tän. nr. 4.

Isiklikud teated.

Abieluvaranduse lahutamise lepingud.

Andres Mihkli p. Kikkas, ja Marta Mardi t. Preden, sünd. Rebakson; Afanasi Abrami p. Schirokoi (Schirokov) ja Praskovja Peetri t. Schirokoi (Schirokov.) sünd. Babin. (R. T. nr. 181/182 — 1925.) Jakob Andrese p. Vilop ja Alma Peetri t. Vilop, sünd. Ruus; Peeter Peetri p. Oidrat ja Adele Peetri t. Vares; Juhannes Jaani p. Pöldsepp ja Aliide Hansu t. Peltser. (R. T. nr. 183/184 — 1925.)

Maksujõuetuks tunnistamine.

Tallinna-Haapsalu rahukogu määruse põhjal 31. oktoobrist 1925. a. on Arved Jürgenson maksujõuetuks tunnistatud. (R. T. nr. 183/184 — 1925.)

Ärikalender.

3. detsembril.

Hiiu-Kärdla kalevivabriku „K. ja E. Ungern-Sternberg“ osanikkude erakorraline peakoosolek kell 11. homm. ühisuse juhatuses ruumes. Tallinnas, S. Tatari t. 21-l.

5. detsembril.

A/s. „Tartu pärmivabriku“ erakorraline peakoosolek kell 11. homm. Tartus, a/s. „Tartu pärmivabriku“ ruumes.

Turu teated.

Linaturg.

Ghent'i nõudmine oli väga tähtsusetu ja pakkumine kasvab. Ostetakse enamasti odavamaid sorte. Vene lina pakutakse kindlate hindadega, kuid tehnikuid tehakse enamasti umbes £ 5 alla koteeritud hinna. Üks suurematest linaeniiditehastest alandas hindu umbes 10—20⁰/₀ võrra, temale näivad ka teised ketrajad järgnevat. Linaste kupade peale on senini vähe tellimisi, kuid loodetakse, et alandatud niidihinnad kauplemisse rohkem elavust toovad.

Dundee turu vähe elavam, enamasti odavamate sortide suhtes. Kõik hinnad, peale Vene omade, annavad järele. („Dundee Prices Current“).

Neil päevil müüs Läti rahaministeerium Prantsusmaale ja Belgiasse suurema hulga lina, kokku ligi 3 tuhat tonni. On ette näha veel suuremaid toiminguid; selle tõttu on ka oodata, et välisvaluuta tagavarad Läti pangas kasvavad. („Latvis“.)

Lina hinnad Dundee's. 18. novembril 1925.

	per. 1 ton. cif.
BKKO — I sort . . .	£ 92
Rshev — I sort . . .	£ 82
Sõtshevka I sort . . .	£ 74
Shvaneburg — R . . .	£ 83 kuni 85
Livonia R . . .	£ 78 „ 80
Hoffs — XR X . . .	£ 78 „ 80
Võru—Petseri — R . . .	£ 85 „ 86
Tartu — R (puhastatud) £ 83	„ „ „

Pärnu - R (puhastatud) £ 78	" " " "	" " " "	" " " "	" " " "
Tartu I Codilla . . . £ 68	" " " "	" " " "	" " " "	" " " "
Pärnu I Codilla . . . £ 65	" " " "	" " " "	" " " "	" " " "

(„Dundee Prices Current“.)

11. novembri noteerimistega võrreldes, on Vene linade hind endine, kuna Bali linade hinnad £ 2-3 võrra tonnilt langenud. Codilla hinnad muutumata.

Rahaturg.

Eesti panga äriseis. (Miljon. mark.)

Aktiva.	23. XI. 1925.	14. XI. 1925.	7. XI. 1925.	23. X. 1925.	15. XI. 1924.
Kassa	701,2	781,1	737,5	593,1	970,2
Kuld, hoiummad väljamaal ja välisvaluuta kassa, millest maha arvatud väliskohustused	842,2	799,7	816,5	856,1	931,0
Sellest korresp. välisv. „Loro“ debet	89,0	89,2	89,3	90,0	153,9
Välisv. vekslid	223,0	234,3	236,4	245,2	295,8
Diskonti. vekslid	1.723,9	1.734,8	1.733,5	1.748,8	1.531,7
Mitmes. kindl. laenuid ja nõudmised	4.441,3	4.371,1	4.289,2	4.195,9	3.710,3
sellest garantiide ja akkred. laenuid	492,5	433,5	434,4	408,2	796,4

Passiva.					
Kapital ja tagavara kapitalid	462,3	462,3	462,3	462,3	396,4
Pangatahed	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0
Hoiusummad	4.384,9	4.466,1	4.371,5	4.195,4	3.768,4
Sellest riigik. hoiusummad	2.607,8	2.699,3	2.639,3	2.455,2	2.304,4
Akkreditiivid ja garantiid	509,2	450,3	451,3	424,0	524,7

Vastupidiselt eelmisel nädalal suurenenud nõudmise tõttu ilmsiks tulnud välisvaluuta kahanemisele näitavad tagavarad 23-dal kasvamisest 42,5 miljon mrk., millest 11 miljon marka sisse tulnud välisvaluuta vekslite tasumisest. Välisvaluuta tagavarad pangal ulatavad 842,2 milj. marga peale, millele lisanduvad riigikassa vabad tagavarad 539,2 milj. marka, nii et kogu varad 1381,4 milj. marka. Sellest kuulub liikvelolevate rahamärkide katteks ligi 1300 milj. marka, mis 36,7% lise katte annab, mille läheduses see juba terve kuu aega kõigub. Välisvaluuta vähese juurdevoolu peapõhjuseks on seisak põllusaaduste väljaveos ja metsaavansside puudumine.

Palgamaksimine 20-dal on nõudnud üle 90 milj. marga riigikassa arvelt, mille tõttu see 2.607,8 milj. marga peale langes, 2.699,3 milj. vastu 15. novembril. Kogu hoiummadade arve osutab 81 milj. margalist kahanemist.

Laenuid arvetes osutavad diskonteeritud vekslid ligi 11 milj. mrk tagasiminekut, kuna mitmesugused laenuid 70 milj. mrk. suurenemist näitavad. Viimastest kuulub 59 milj. mrk. garantiide ja akkreditiivide arvele, nii et tegelik laenuid juurdekasv 11 milj. mrk. on. Uued garantiid on antud peaauglikult ühenduses uute suuremate väljastellimistega, niisamuti kui ka uued antud laenuid.

Viimased välisbörsede kursid.

	London			Stockholm			Helsingi			New-York		
	1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.	
	29. XI	22. XI	29. XI	29. XI	22. XI	29. XI	27. XI	18. XI	27. XI	27. XI	22. XI	29. XI
Naelsterling	-	-	-	17.175	18.10	18.11	184.25	192.55	192.55	4.6337	4.650	4.8456
Dollar	4.6193	4.845	4.8456	3.715	3.7365	3.737	39.70	39.70	39.70	-	-	-
Prantsuse frank	86.01	124.05	125.625	20	14.65	14.50	210.50	160	154	-	-	-
Helveetsia frank	-	-	-	71.75	72.05	72.00	-	-	-	-	-	-
Rootsi kroon	17.165	18.10	18.105	-	-	-	1068,5	1063	1063	-	-	-
Soome mark	183.61	192.36	192.36	9.34	9.415	9.41	-	-	-	Praaga		
Daani kroon	26.35	19.43	19.485	65.20	93.15	93.10	697	993	991	1924 a. 1925. a.		
Hollandi gulden	11.45	12.045	12.0525	149.95	150.30	150.30	1604	1599	1598	27. XI	22. XI	27. XI
Eesti mark	-	-	-	-	-	-	10.70	10.70	10.65	9.-	9.25	9.25
Kuld per unts.	89/10	84/11,5	84/11,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-

100 Emk. Berliini börsel Rmk. 1,123
1 naelsterling Londoni pankades Emk. 1840 -

Dollari ja naelsterlingi vahekorras muudatusi pole ja London koteerib endiselt 4,845. Ka Prantsuse frank ei näita erilisi kõikumisi ja püsib Londonis 124-25, vähese langemise tendentsiga.

Skandinaavia valuutadest on Rootsi kroon püsiv, kuna Daani kroon nõrka järelandmist näitab, olles Londoni börsel 19,485 eelmise 19,43 ja Stockholmis 93,10 eelmise kursi 93,15 vastu.

Soome mark on püsiv 39,70 dollari ja 192,55 naelsterlingi eest, kuid arusaamatal kombel ja põhjuse koteeriti Eesti marka 10,65 senise 10,70 asemel. Tuleb oodata, mis selle sammu põhjusena ette tuuakse, sest meie mark pole stabiil mitte ainult Tallinna börsil, vaid ka Berliinis, kuna Londoni pankades koguni järelandmine meie marga kasuks sündis.

Tähtsamate en gros kaupade hinnad, mis läinud nädalal kauba börsel koteerimise komisjoni poolt koteeriti.

Jahud: nisu pehme,		Ölikoogid päevalille	290—295
Ameerika ja Inglise pd.	785—860	" kookus	300
" sõre,		" palmi	250
" Ameerika ja Inglise	860—	" maapähkke	370—
" rukki	265—285	" kanepi	—250
" püül	460—500	" rapsi	—270
A/S. Rotermanni tehased		Segajõutoit I.	—320
jahu nisu pehme ja sõre	740—870	Jahu päevalille	300—305
"	—	Tangud sooja	330—
"	—	Nisukliid	190—205
„J. Puhk ja Pojad“		Rukkikliid	—
jahu nisu pehme ja sõre	740—880	Puuvillane riie, Bjas,	ars. 48,25—54
Nisu, Eesti	—	Mítkaal,	pd. 34,50—41,25
"	—	Lina, Liivi R.	pd. 1600
Rukis Eesti	260—	" Petseri	1900—
" Poola	255—260	" Võru	1800—1900
" Vene	255—260	" Tartu	1600—1650
Kaerad, toidu, väljamaa	240—250	Linaseemne õli 87½ % basis	390
Odrad	300—310	"	500
Odrad harilik	265—270	Takud, Codilla I.	—
Herned, rohelisõed, Eesti	—	" II.	—
" Hollandi	580—	Kanep I. sort	—
Riis, Burma II.	670—680	" II.	—
Kartulid, eksport	75—80	Kivisüsi, auru Yorkshire 2k. pest.	47—48
" piirituse	70—73	" Newcastle	45—46
Kartulitärklis „Superieur“	650—	"	—
Piim, pudelites	ltr. 18—	" sepa	48—49
Või, eksport I sort	pd. 5040—5240	Koks, valu	65—70
" II. sort	—	" gaasi	85—
Margariin, väljamaa	2080—2360	Põlevkivi, I. sort	10
Kaseiin Eesti	800—1000	Põlevkivi II. sort	7,50
Juust, „Schveitsi“ kodumaa	pd. 2600—2700	" III.	5
Munad, eksport I. s. (kast 1440 tk.)	15,120—15,840	Sinolaat	200—220
" II. s. (kast 1440 tk.)	14,400—	Põlevkivipigi	200
Kakao, Hollandi	2400—2600	Raud sordi	245—250
" Inglise	2000—2200	" latt	—
" Ameerika	1800—	" vits.	335—500
Kohvi, Rio, Santos j. n. e.	5200—5400	Raudplekk	370—535
Kohvi, Kesk Ameerika sordid	6000—7400	" tsingitud	700—720
Tee, lahtine, orange Pekoe, Tseilon	7900—8300	Raud talad	260—270
" Pekoe, broken, Java	—	Teras Inglise	—
" Orange Pekoe, Java	7400—7800	" Saksa	—
" Moning, Hiina	4800—5200	" nikkel	—
Suhkur, peenike, valge, Dantsigi	—	" vedru	460—490
" Saksamaa	670—680	" valu	—
" Ameerika	—	" tööriistade	1200—1400
" Tsch.-Slov.	690—700	" talla	290—310
" Belgia	—	Malm	190—200
" Poola	670—680	Inglüstina	10000—10500
" Jaava	—	Seatina	1200—1400
Siirup, kartuli 420/0.	700—	Vaskplekk, punane	3500—3700
Glükoos	700—	" valge	3300—3500
Sool, lahtine, Vene	50—52	Tsinkplekk	1700—1800
" Saksa	54—56	Masinaõli, Vene, Nobel nr. 6.	630—640
" Hispania	—	" Ameerika	560—600
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	4300—4700	" Motor	720—760
" „Matfulls“	5000—5500	" Ameerika autoõli	950—1200
" Shotti, „Matties“	5000—5400	" Ameerika Vacuum Oil Co.	—
" „Matfulls“	6000—6500	Linaseemne õli	1700—1750
" Norra Sloe	2500	Värnits	1650—
" Islandi	—	Tsilindriõli, Vene	650—950
Liha, sea, I. sort	pd. 1760—1920	" Ameerika 280 ^o	620—630
" looma, I. sort	800—1200	" 320 ^o	965—1000
Pekk, eksport, I s.	—	Põlevkiviõli	180—210
Õlikoogid, linaseemne	300—310	Nafta, Vene	250—255
		" Ameerika	220—225
		Petrooleum, Vene, sisternid ja vaadid	240—250
		" Ameerika	245—250

Bensiin, Vene	pd.	615--620
Ameerika		615--620
Piiritus, eksport. (excl. vaat) fob	ltr.	—
Pesuosoda, väljamaa	pd.	220--230
kodumaa	"	210--215
Seebikivi 76/77 ³ / ₀ , Vene	"	530--560
72/74 ⁰ / ₀ , Inglise	"	550--575
Värvid, nigrosiin vees sulav, välj.		9200--10000
tsinkvalge väljamaa	"	1350 1750
tinavalge	"	1500--1920
ooker	"	350--430
Väetisained, salpeeter, Norra	"	—
Tshilli	"	—
superfosfaat 17--18 ⁰ / ₀	"	—
" 18--20 ⁰ / ₀	"	—
Thomasjahu 17--18 ⁰ / ₀	"	—
"	"	—
"	"	—
Kaalisool 3 ⁰ / ₀	"	—
" 4 ⁰ / ₀	"	—
Kainiit 12 ⁰ / ₀	pd.	—
Väävelhapuammoniak	"	—
Lubjalämmastik	"	—
Paber, rotatsiooni	"	440
Tsement, Portland, Port-Kunda		
putt 10 pd. 10 naela	pütt	830
Tsement, Aseri	"	770
Kriit, toores	pd.	—
pestud	"	120--124
Asfalt	"	120
Kivitõrv	"	240--280
Puutõrv	"	380--450
Lubi	"	50
"	"	—
Kips, tükkides	"	25
jahvatatud	"	35
krohvimise	"	45--70
Telliskivid, I. sort, tuhat	"	5500 6000
Tuletikud, origin. kast (5000 toosi)	"	5300
Tallanahk, Eesti nahast	"	5400--5600
Ameerika nahast I. s.	"	6000--6600
" II. s.	"	5400--5600
Puumaterjalid, D/BB	"	—
propsid; 7x7	"	—
liiprid	"	—
Põletispuud, sega 20 ⁰ / ₀ kaski, k. sld.	"	—

Prahid :

Lina	
Tallinn — Stettin	tonn sh. 18/—
" — Ghent	23/—
" — Dundee	35/—
" — Belfast	"

Takud	
Puumaterjalid D/B/B/ Standard	
Tallinn — London	sh. 48/—
" — E. C. C. P. (Ingl. Ida ja	
Lääne rand)	44/—
" — Antwerpen	36/—
" — Southampton	50/—
" — Manchester	55/—

Segakaup	
Tallinn — Stettin	tonn sh. 12--25/—
" — London	—
" — Stockholm,	Rk. 10--35/—

Või	
Tallinn — Stettin	tünn sh. 1/6

Kartulid	
Tallinn — Stockholm	tonn Rk. 8,50

Tallinna börs kursisedel

		23.XI.	25.XI.	27.XI.
1 dollar	O.	372	372	372
	M.	375	375	375
	T.	—	—	—
1 naelsterling	O.	1803	1803	1803
	M.	1818	1818	1818
	T.	—	—	—
100 Saksa riigimarka	O.	8850	8850	8850
	M.	8975	8975	8975
	T.	—	—	—
100 Soome mrk.	O.	937	937	937
	M.	947	947	947
	T.	—	—	—
100 Rootsi kr.	O.	9975	9.975	9.975
	M.	10.075	10.075	10.075
	T.	—	—	—
100 Daani krooni	O.	9235	9225	9225
	M.	9435	9425	9425
	T.	—	—	—
100 Prantsuse frk	O.	1435	1400	1450
	M.	1485	1450	1500
	T.	—	—	—
100 Holl. gulden.	O.	14.975	14.975	14.97
	M.	15.200	15.200	15.20
	T.	—	—	—
100 Laffi	O.	7150	7150	7150
	M.	7250	7250	7250
	T.	—	—	—
100 Czechosl. kr.	O.	1105	1105	1105
	M.	1130	1130	1130
	T.	—	—	—
1 Eesti kroon	O.	—	—	—
	M.	—	—	—
	T.	100	100	100
100 Itaalia liiri	O.	1490	1510	1510
	M.	1530	1550	1550
	T.	—	—	—
100 Norra krooni	O.	7515	7490	7525
	M.	7745	7690	7725
	T.	—	—	—
100 Belgia franki	O.	1690	1690	1690
	M.	1730	1730	1730
	T.	—	—	—
100 Helveetsiafr.	O.	7175	7175	7175
	M.	7275	7275	7275
	T.	—	—	—
1 Tschervonets	O.	1900	1900	1900
	M.	1935	1935	1935
	T.	—	—	—
1 Austria shilling	O.	52,50	52,50	52,50
	M.	54,00	54,00	54,00
	T.	—	—	—
1000 Ungari kr.	O.	5,05	5,05	5,05
	M.	5,30	5,30	5,30
	T.	—	—	—